

NOTAT OM FOKUSREVISION AF INDSATSEN FOR UDDANNELSESPARATE

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har sammen med BDO har netop udgivet en fokusrevision, hvor det er efterprøvet, om kommunernes forvaltning af indsatsen for unge, der modtager uddannelseshjælp, stemmer overens med Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats og intentionerne med lovgivningen.

Med kontanthjælpsreformen fra 2014 er der sat et klart uddannelsesrettet fokus for alle unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. Målet er, at den unge hurtigst muligt skal i gang med en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, som den unge kan gennemføre på almindelige vilkår.

Der er i fokusrevisionen gennemgået 369 sager fordelt i 25 kommuner. Hedensted Kommune har ikke været blandt disse kommuner.

I sagsgennemgangen er der set på unge, der er visiteret til uddannelseshjælp i 2018 og 2019. Der er kun set på sagsforløb frem til udgangen af februar 2020 med henblik på at undgå, at tilpasninger af indsatsen, som følge af Covid-19, påvirker resultatet. Dette betyder også, at fokusrevisionen har taget udgangspunkt i reglerne, der var gældende før 1. januar 2020, hvor "Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats" trådte i kraft.

Fokusrevisionen omhandler seks overordnede analysetemaer,

1. Det første møde og visitation med fokus på den unges første møde med kommunen, hvor den unge visiteres, gives et uddannelsespålæg, vurderes ift. behov for læse-, skrive- og regnetest og vejledes om ret og pligt.
2. Kontaktforløbet med de unge med fokus på hvordan der arbejdes i samtaleforløbet og hvad der er fokus på i samtaleforløbet.
3. Afgivelse af tilbud med fokus på iværksættelse og opfølgning på tilbud til de unge.
4. Anvendelse af Min Plan og CV med fokus på indholdet i og anvendelsen af Min Plan og CV.
5. Udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner med fokus på overgangen til uddannelsesstart og overdragelse af oplysninger til uddannelsesinstitutionerne om den unge.
6. Ledelsesinformation og ledelsestilsyn med fokus på kommunerne arbejde med at overvåge og sikre en lovmedholdelig indsats.

1. DET FØRSTE MØDE OG VISITATION

Konklusionen her er, at de unge får den første samtale inden for den første uge af deres forløb.

De unge visiteres altså rettidigt, men en det ses også, at de ikke konsekvent mødes som uddannelsesparate. Dette er også tilfældet i Hedensted Kommune, hvor der i nogle tilfælde er et langt kendskab til de unge enten fra tidligere bopælskommune eller fra indsatser fra før det fyldte attende år, der gør, at den unge ikke kan visiteres som uddannelsesparat med udelukkende som aktivitetsparat. Det er i disse tilfælde skønnet, at den afklaring af den unges forudsætninger for en studie- og erhvervskompetencegivende uddannelse, der generelt skal ske i en op til tre måneders visitationsperiode, allerede er sket.

Fokusrevisionen viser dog også, at kommunerne i høj grad lykkes med at visitere de unge inden for fristen på de tre måneder. I Hedensted Kommune er der en procedure, hvor alle sager forelægges på teammøde efter 10 uger, så de er klar til visitation inden 13 uger.

Alle unge, der starter på uddannelseshjælp, skal have et uddannelsespålæg ved første samtale, og revisionen viser, at i størstedelen af sagerne er dette sket. Dette sker i Hedensted Kommune i tæt samarbejde med UU, der har kontor på Rørkjærsgaard. I Hedensted Kommune får de unge dog samtidig en samtale med en virksomhedskonsulent for henvisning til aktivering, idet arbejde også kan være vejen til uddannelse.

Kommunerne skal senest en måned efter, at den unge er blevet ledig, foretage en vurdering af, om den unge har behov for læse-, skrive og regnetest. Fokusrevisionen viser, at det kun er 29 pct. af de unge med dette behov, hvor det er dokumenteret, at der er foretaget en test senest efter en måneds sammenlagt ledighed. Dette har også været tilfældet i Hedensted Kommune, men der er nu lavet en procedure, hvorefter alle unge vurderes, og de unge, der har dette behov, får en sådan test, og denne dokumenteres ved en registrering i fagsystemet.

Det konkluderes også, at fire ud af ti unge ikke får ikke den lovpligtige vejledning. De unge skal således vejledes om en række forhold om rettigheder og pligter som uddannelseshjælpsmodtagere herunder om 225-timersreglen og om unge aktivitetsparates ret til en koordinerede sagsbehandler. I Hedensted Kommune har vejledningen, ligesom den sikkert også har i de andre kommuner, altid fundet sted, men den har ikke altid været dokumenteret. Der er nu fokus på dokumentationen af denne vejledning.

2. KONTAKTFORLØBET MED DE UNGE

Unge, som modtager uddannelseshjælp, er omfattet af et fleksibelt og individuelt tilrettelagt kontaktføreløb. Kommunen er forpligtiget til at afholde et minimum af samtaler afhængigt af, hvilken visitationsgruppe den unge tilhører. Derudover skal kontaktføreløbet understøtte uddannelsesfokus og fremdrift i forhold til arbejdet med uddannelsespålægget og sikre, at den unge hurtigt muligt begynder en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår.

Fokusrevisionen viser, at der kun i 53 pct. af sagerne er dokumentation for, at der i den seneste samtale er fulgt op på uddannelsespålægget. Dette er nok også tilfældet i Hedensted Kommune, idet der er et stort fokus på at den unge kommer i arbejde og bliver selvforsøgende og måske mindre fokus på at følge op på uddannelsespålægget. Med den nuværende lovgivning er dette fokus blevet mindre.

Fokusrevisionen viser også, at der er et dokumenteret uddannelsesfokus i 71 pct. af sagerne, og at der generelt er mindre uddannelsesfokus blandt aktivitetsparate unge, end for åbenlyst uddannelsesparate. Uden at have undersøgt det nærmere så må dette vurderes også at være tilfældet i Hedensted Kommune.

Fokusrevisionen viser, at i 59 pct. af sagerne har den unge haft et forløb med én kontaktperson gennem det seneste år af sagsforløbet. I Hedensted Kommune har de unge i de første 13 uger af forløbet sag i Visitationen med én sagsbehandler, hvorefter sagen overgår til en anden.

3. AFGIVELSE AF TILBUD

Indsatsen for den unge, herunder den unges uddannelsespålæg, skal tilrettelægges individuelt, så den understøtter den unges vej mod uddannelse med udgangspunkt i den unges ressourcer. Indsatsen skal iværksættes tidligt, og den unge skal kontinuerligt deltage i aktive tilbud, dvs. at der maksimalt må gå fire uger mellem hvert tilbud.

Fokusrevisionen viser, at kun i syv ud af ti sager er der beskrevet et konkret formål med det igangsatte tilbud, selvom det er beskrevet, at det er vigtigt, at kommunen, ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkelte unge, iværksætter tilbud, der kan bidrage til at bringe den unge tættere på uddannelse eller tættere på den unges uddannelsesmål. I Hedensted Kommune søges det altid at give tilbud til de unge ud fra en konkret og individuel vurdering med det primære mål, at de skal støttes til at komme i arbejde eller uddannelse og derigennem blive selvforsørgende. Det sekundære mål er altid, at der gennem aktiveringen skal ske en afklaring af den unges ressourcer og begrænsninger.

Herudover så viser revisionen, at mentorstøtte og andre parallelle indsatser anvendes i meget forskelligt omfang. Den unge kan blandt andet få tilbudt mentor, tilbud om helbredsmestring, social- og sundhedstilbud parallelt med tilbuddene efter LAB. Det skal her bemærkes, at det ikke er et lovkrav, men at viden på området peger på positive jobeffekter, når den unges støttes i f.eks. helbredsmestring parallelt med andre tilbud. Tilbud af denne karakter iværksættes i Hedensted Kommune ud fra en konkret og individuel vurdering for unge, hvor der er et behov. Der er altså ikke noget generelt tilbud herom.

Endelig så fremgår det, at sanktionering ved manglende deltagelse kan styrkes. Hvis den unge uden rimelig grund ikke deltager i tilbud, skal den unges sanktioneres. Dette er også et fokuspunkt i Hedensted Kommune.

4. ANVENDELSE AF MIN PLAN OG CV

Min Plan og CV'et er centrale værktøjer til brug i forløbet med de unge. Min Plan er den unges overblik og skal vise retning for indsatsen og den unges vej mod uddannelse. I Min Plan opstilles de konkrete mål og indsatser, som skal understøtte den unges vej imod uddannelse. Det omfatter også den unges uddannelsespålæg, der skal fremgå af planen.

Fokusrevisionen viser, at der er fravær af mål i de unges Min Plan men også, at kommunerne i høj grad lykkes med at kommunikere aftaler, der er indgået med den unge i samtaleforløbet, via Min Plan.

Fokusrevisionen viser også, at kommunerne i samarbejde med den unge i mindre grad får formuleret klare uddannelsesmål. Det er således kun i 52 pct. af sagerne, at der fremgår et uddannelsesmål for den unge i Min Plan, og der er set meget lange frister for, at de unge får

afklaret uddannelsesmål, og at fristerne skubbes gentagne gange uden egentlige begrundelser herfor. Dette kan i nogle sager også være tilfældet i Hedensted Kommune.

Fokus på jobsøgning og CV for åbenlyst uddannelsesparate kan i henhold til revisionen styrkes. Åbenlyst uddannelsesparate skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet frem mod uddannelsesstart. På tværs af kommunerne er der dokumentation for, at de åbenlyst uddannelsesparate i 60 pct. af sagerne har registeret sig som jobsøgende, og i 37 pct. af sagerne har den unge løbende registeret jobsøgningsaktiviteter i jobloggen. Fokusrevisionen viser samtidigt, at CV'er for de åbenlyst uddannelsesparate kun i en mindre del af sagerne er gjort tilgængelige for arbejdsgivere inden for de lovpligtige tre uger. Der er i Hedensted Kommune stort fokus på dette, hvilket bl.a. sker gennem kontakt til en virksomhedskonsulent allerede ved første samtale, åben jobcafé og undervisning i at skrive ansøgninger og CV.

5. UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER

Når en ung med et uddannelsespålæg bliver pålagt at påbegynde og gennemføre en uddannelse, har kommunerne pligt til at informere uddannelsesstedet om den unges uddannelsespålæg, aktiviteter i jobcentret og evt. særlige vanskeligheder i forhold til at kunne gennemføre uddannelsen. Dette kan ifølge fokusrevisionen styrkes, og i Hedensted Kommune kan der også godt være større fokus på dette. En stor del af dette fokus sker dog ved, at der i dagligdagen er tæt kontakt til uddannelsesinstitutionerne og ved, at der på nogle uddannelsesinstitutioner er tilknyttet en betjenende rådgiver fra Ungeenheden.

En gennemgang af kommunernes nedskrevne forretningsgange viser, at der slet ikke eller i meget begrænset omfang er procedurer for, hvad der kræves for at sikre en korrekt overdragelse af oplysninger til uddannelsesinstitutionerne. Der ses heller ikke sager, hvor kommunerne har fået indberetning fra uddannelsesinstitutioner om risiko for frafald eller tilfælde, hvor der er et aktivt samspil med uddannelsesinstitutionen, efter den unge er startet på uddannelsen.

6. LEDELSESINFORMATION OG LEDELSESTILSYN

Det samlede kontrolmiljø i kommunen skal imødekomme risikoen for fejl i administrationen, regeloverholdelsen, proceskrav, opfølgning på vurdering af en indsats over for borgeren, økonomistyring og budgetoverholdelse, bogføring, kontrol- og tilsynsrutiner, it-understøttelse mv.

Det indgår som et element i denne fokusrevision at efterprøve en del af kommunernes kontrolmiljø og det grundlag, som kommunen har etableret, for at løbende opdage og håndtere fejl i indsatsen for de unge.

Det er her konkluderet, at der arbejdes systematisk med udførelse af og opfølgning på ledelsestilsyn på ungeområdet. I Hedensted Kommune foretages der ledelsestilsyn og kvalitetskontrol fire gange om året, og denne involverer både medarbejderne og ledelsen og forelægges for den samlede ledergruppe i Beskæftigelse og for direktøren.

Pia Hermanstad
Chef for Ungeenheden